FajkÃ¡rske Ä•aro

Friday, 05 August 2011

HlavnÃ½m podujatÃ-m Å¡iesteho roÄ•nÃ-ka Noc mÃºzeÃ- bola 18. jÃºna v mestskom mÃºzeu vernisÃ¡Å¾ pod nÃ¡zvom PrÃ-be
fajky. Okolo 400 nÃ¡vÅ¡tevnÃ-kov mohlo â€žovoÅˆaÅ¥â€• trocha tajuplnÃ½ svet fajkÃ¡rov. VÃ½stava bola zriadenÃ¡ v spoluprÃ
TekovskÃ½m mÃºzeom v Leviciach a Klubom historickÃ½ch fajok v Nitre. V 11 vytrÃ-nach je vystavenÃ½ch pribliÅ¾ne 270
zbierkovÃ½ch predmetov, ktorÃ© sÃº vlastnÃ-ctvom fajkÃ¡rskeho klubu.

O botanickÃ½ nÃ¡zov tabaku â€“ Nicotina Tabacum â€“ sa zaslÃºÅ¾il francÃºzsky diplomat Jean Nicot, ktorÃ½ poslal z Portuga
tabak ako okrasnÃº rastlinu do ParÃ-Å¾a. NÃ¡vÅ¡tevnÃ-k vÃ½stavy sa mÃ´Å¾e oboznÃ¡miÅ¥ aj s Ä•alÅ¡Ã-mi zaujÃ-mavosÅ¥a
oblasti histÃ³rie fajÄ•enia a vÃ½roby fajok, s najrÃ´znejÅ¡Ã-mi druhmi fajok, ako aj s niektorÃ½mi druhmi tabaku a fajÄ•iarskych
potrieb.
FajÄ•enie mÃ¡ takmer 3000-roÄ•nÃº tradÃ-ciu. Fajky vynaÅ¡li indiÃ¡ni, o Ä•om svedÄ•ia aj reliÃ©fy Mayov na prastarÃ½ch
pamiatkach v Strednej Amerike. Tabaku prisudzovali lieÄ•ivÃº moc i spojenie s bohmi. Ich slÃ¡vne kalumety â€“ spolu s
Ä•alÅ¡Ã-mi exkluzÃ-vnymi fajkami z Afriky i z Ã•zie â€“ sÃº umiestnenÃ© v jednej z vitrÃ-n. NajstarÅ¡ie vystavenÃ© fajky sÃº an
holandskÃ©ho typu a pochÃ¡dzajÃº zo 17. storoÄ•ia.
Do Uhorska sa fajky dostali v 16. storoÄ•Ã- tureckÃ½m sprostredkovanÃ-m. V 18. a 19. storoÄ•Ã- boli na ÃºzemÃ- dneÅ¡nÃ©ho
Slovenska najvÃ½znamnejÅ¡ie dielne na vÃ½robu fajok v Banskej Å tiavnici, Zvolene, Leviciach, Modre a Kremnici. Tu si
mÃ´Å¾eme pozrieÅ¥ certifikÃ¡t Å¡tiavnickÃ©ho tovÃ¡rnika Karola Zachara z roku 1896, ako aj majstrovskÃ© diela firmy â€žZach
ktorÃ¡ vyrÃ¡bala aÅ¾ 60 druhov fajok a vyvÃ¡Å¾ala ich do celej EurÃ³py, ba aj do USA.
Na vernisÃ¡Å¾i, ktorÃ¡ sa konala vo veÄ¾mi prÃ-jemnej atmosfÃ©re s nemenej prÃ-jemnou vÃ´Åˆou tabaku, si kaÅ¾dÃ½ prÃ-t
mohol vypoÄ•uÅ¥ zaujÃ-mavÃ© informÃ¡cie sÃºvisiace s fajkami a fajÄ•enÃ-m. ZakladajÃºci Ä•lenovia Klubu historickÃ½ch fajo
Nitre MaroÅ¡ StraÅ¾anec a Igor Escher, ako aj archeolÃ³g-historik TekovskÃ©ho mÃºzea v Leviciach MargarÃ©ta NovÃ¡k
PÃ¶lhÃ¶s, po prednesenÃ- odbornÃ©ho a zÃ¡roveÅˆ pÃºtavÃ©ho vÃ½kladu ochotne zodpovedali na vÅ¡etky poloÅ¾enÃ© otÃ¡
tunajÅ¡Ã- zberatelia vÅ¡ak nezostali v hanbe. NiektorÃ- si dokonca priniesli aj drahocennÃ© kÃºsky svojich zbierok, Ä•o sa
vystavovateÄ¾om veÄ¾mi pÃ¡Ä•ilo. TÃ¡to vÃ½stava je o to cennejÅ¡ia, Å¾e na Slovensku neexistuje mÃºzeum fajok, teda takÃ
materiÃ¡l je moÅ¾no vzhliadnuÅ¥ iba formou doÄ•asnÃ½ch vÃ½stav. Å tÃºrovskÃ¡ vÃ½stava prezentujÃºca poÄ•etnÃ© mnoÅ¾
majstrovskÃ½ch diel â€“ medzi nimi fajky z morskej peny v elegantnÃ½ch pipatÃ³riÃ¡ch â€“ Ä•akÃ¡ svojich nÃ¡vÅ¡tevnÃ-kov do
septembra.

JÃºlius JuhÃ¡sz